

MARIBORSKI

VEČERNIK

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.400

„JUTRA“

Nova ofenziva nemške reakcije

SNOVANJE VELIKE DESNIČARSKE FRONTE.

V Nemčiji, ki se po zrušitvi demokratičnega režima dr. Brüninga ne more več umiriti, se pripravljajo zopet nove akcije in novi dogodki. Narodni socialisti, ki kljub vsem svojim velikim volilnim zmagom niso mogli dobiti v svoje roke državne vlade, so po zadnjih neuspelih in notranjih sporih, ki postajajo vedno večji, uvideli, da je njihova usoda zapечатena, če se sedanje stanje kakorkoli ne spremeni. Prav do enakega zaključka so pa prišli tudi Hugenbergovi nacionalci in razni drugi ekstremni desničarji, ki so po odhodu gospoda von Papena izgubili svoj vodilni upliv na notranjo in zunanjo politiko Nemčije. Skoraj istočasno se je pa tudi pokazalo, da von Papen ni odšel z vlade tako mirno kakor se je mislilo in da je postal izven vlade hudi nasprotnik svojega notranjega ministra in sedanjega državnega kancelarja generala von Schleicherja. Z njim je nezadovoljna tudi velika industrija, katere zaupnik je bil von Papen.

Nič čudnega ni tedaj, če so se naenkrat pričeli zblíževati vsi »poraženci« in kovati naklepe proti novemu gospodarstvu von Schleicherja. Potreba in nevarnost zabrisa lahko tudi največje spore in ustvari docela nova, nepričakovana zavezništva. V strankarski politiki ni to nič novega. Zato tudi ne preseneča toliko, da sta se že dni taja sestala v Kölnu nekdanja besna sovražnika Adolf Hitler in von Papen. Hitler bi rad prišel do oblasti, da zruši generala von Schleicherja in reši svoj pokret iz obupnega položaja razpadanja in iz neznošnjih dolgov, von Papen bi pa rad s Hitlerjevo pomočjo zopet uveljavil svojo nekdanjo moč in politiko zaščite interesov težke industrije, velekapitala in vseh reakcionarcev. Kako si to zamišljata in kako bi si v primeru uspeha razdelila oblast, vsaj zaenkrat še ni znano. Nekateri trdijo, da bi postal Hitler državni kancelar in von Papen notranji minister ter podkancelar, drugi pa nasprotno, da bi se Hitler zadovoljil s podretnim mestom in bi bil von Papen kancelar.

Istočasno so pa bili aranžirani tudi še razni drugi sestanki med prej sprtimi desničarji. Tako so se sestali znani narodni socialist G. O. B. B. E. I. S., major Pabst, nacionalci Schmidt-Han-

nover in stahlhelmovec Stedte. Na tem sestanku so razpravljali o veliki koncentraciji vseh desničarjev: narodnih socialistov, nemških nacionalcev, porenških katoliških nacionalcev in pristašev von Papena. Tu torej ni šlo le za obnovo znane harzburške fronte, temveč za mnogo večjo, širšo in močnejšo formacijo, katere naloga naj bi bila skupno vreči vlado von Schleicherja in dobiti v roke krmilo Nemčije! Sklepi posvetovalni so bili tajni, nekateri listi pa le objavljajo zanimive smernice, na katerih so se desničarski gospodje zedinili. Da mislijo doseči svoje namene na vsak način, dokazuje pa tudi Papenov obisk pri Hindenburgu, na katerem je bivši kancelar poročal državnemu predsedniku o željah in težnjah celokupne nemške reakcije.

Razni znaki kažejo torej, da so v Nemčiji na delu močne sile, ki bi rade zrušile vlado generala von Schleicherja, kateremu očitajo, da namerava oslabiliti nacionaliste in pripraviti tako znova pot zmerni demokraciji. To rušenje se bo pričelo najbrže že na prvi seji državnega zbora ta mesec. Narodni socialisti, ki so bili prej za odgoditev sklicanja, so sedaj nasprotno za čimprejšnjo sejo. Na tej seji bodo, če se doseže dotlej popoln sporazum s ostalimi reakcionarji, izglasovali Schleicherjevi vladi nezaupnico. Na ta način bodo prisilili predsednika maršala von Hindenburga, da izroči vladno krmilo ali pa znova razpusti državni zbor. Ker so Papenovi pristaši, zlasti pa po sporazumu s Hitlerjem, Hugenbergom, stahlhelmovci in ostalimi desničarji zelo uplivni in močni, ni izključeno, da se bo von Hindenburg vdal in odrekel nadaljnje zaupanje generalu von Schleicherju.

To bi pomenilo, da pride v Nemčiji na krmilo najtemnejša reakcija, ki bi docela pokopala demokracijo in z njo weimarsko ustavo. Obenem bi pa nastopala v zunanji politiki še bolj agresivno kakor so nastopale dosedanje neparlamentarne vlade von Papena in von Schleicherja. Tak režim si želi v Nemčiji očitno tudi Italija, ki bi ga z vsemi silami podpirala. Nad Nemčijo se torej zopet zbirajo temni oblaki, in to prav v času, ko smo mislili, da se je pričelo jasiti.

Intervencija Anglije in Francije v Aziji

VELESILE SO SE NAVELIČALE JAPONSKIH AKCIJ PROTI KITAJSKI. — NOVA OBSTRELJEVANJA.

PEKING, 10. januarja. Poveljnik angleške bojne ladje »Folkestone«, ki je obenem poveljnik angleških bojnih sil, ki so v obrambo angleških interesov koncentrirane v Činkvantau, se je ponudil japonski in kitajski vladi za posredovalca. V angleških krogih upajo, da se bodo zato pričela pogajanja za sporazum na angleški bojni ladji. Maršal Čang Suliang je nujno zahteval instrukcije iz Nankinga, dočim čakajo Japonci naredbes iz Tokija. Govori se, da je nastopila Anglija zelo odločno in le opozorila obe nasprotnici, da ne more nikakor več mirno gledati, kako se tako z ene kakor tudi druge strani ogražajo angleški interesi.

PARIZ, 10. januarja. »Liberte« poroča, da je dal predsednik vlade Paul-Boncour francoskemu poslaniku v Tokiju de Martelu nalog, naj opozori japonsko vlado na odgovornost, ki jo nosi le ona za hudo okupacijo Šanghaja. Obenem mora de Martel opozoriti japonsko vlado tudi

na nevarnost, ki bi utegnile pretiti Japonski, če bo izvedla nameravano očitno.

TOKIO, 10. januarja. Poluradno se poroča, da so japonski letalci bombardirali dve kitajski brigadi, ki sta bili na pohodu proti Šanghajkvanu, da bi pripravili protinapad na japonske postojanke. Pred tem pa so, po vesteh japonske časopisne agencije »Rengo«, japonski bojni oddelki prekorčili mejo province Jehol, da bi preprečili koncentracijo kitajskih čet.

COSGRAVE RANJEN.

DUBLIN, 10. januarja. V teku včerajšnjega dne so nastali po vsej Irski težki spopadi na mnogoštevilnih volilnih shodih, ki jih je priredila opozicijska stranka bivšega ministrskega predsednika Cosgraveja. V Dublinu je policija le z največjim naporom komaj še vzdržala red, na shodu v Corcu pa so nasprotniki nevarno ranili Cosgraveja s tem, da so vrgli nanj težak kamen.

Polet italijanskih letal preko Slovenije

NOVA POŠILJATEV VOJNIH LETAL NA MADŽARSKO. — LETALA SO LETELA PREKO SLOVENSKE GORIC.

MARIBOR, 10. januarja. Doslej je bilo avtentično ugotovljeno, da so Italijani poslali preko Avstrije tri skupine letal, namenjenih za Madžarsko, verjetno pa je, da je bilo še več takih tanih poletov, ki jih avstrijski tisk ni registriral.

V nedeljo 8. t. m. je pa letela na Madžarsko četrta skupina, sestojeca iz devetih letal tipa »Caproni«. Letala, ki so letela zelo visoko in niso imela nobenih znakov, po katerih bi se dalo ugotoviti, kateri državi pripadajo, so preletela avstrijsko mejo na Koroškem. V nadaljnjem poletu preko avstrijske Koroške so zaradi megle najbrže izgubila orientacijo in so zašla nad ozemlje naše države. Le-

tela so nekaj časa nad obmejnimi Kobanskimi in krenila nato preko Slovenskih goric proti Prekmurju in dalje na Madžarsko. Najlepše so jih opazovali na Vurberku. Pojavila so se v severni smeri okoli 14.30. in v naglem poletu izgini-la za obzorjem. Letela so v izvidniški formaciji.

Z ozirom na to, da se s takimi poleti — neglede na nedopustno oboroževanje razorožene Madžarske — kršijo veljavni mednarodni predpisi, bi bilo neobhodno potrebno, da bi se storili potrebni koraki in bi se nadaljnji poleti preko naše države preprečili.

Španija v plamenih revolucije

KOMUNISTIČNA REVOLUCIJA SE NI ZATRITA. BOJI PO VSEJ DRŽAVI DOSLEJ 30 MRTVIH.

MADRID, 10. januarja. V teku včerajšnjega dne se je posrečilo vojaštvu, ki je moralo intervenirati, vzpostaviti v Barceloni zopet popoln red in mir. Zato pa se je središče nemirov preneslo v prestolnico samo, kjer je položaj haje zelo kritičen. Vojno ministrstvo je takoj odredilo koncentracijo večjih vojaških oddelkov, ki so zasedli najvažnejše točke in poslopja v mestu. Toda ne le v Madridu, temveč tudi v mnogih drugih mestih so zavzeli nemiri včeraj večji in nevarnejši obseg. Posebno kritičen je položaj v Valenciji in Sevilli.

V Valenciji so bili včeraj ubiti v puščičnih borbah 3 stražniki, ki so skušali vdre-

ti v komunistični dom. V nekaterih mestih so bile proglašene delne stavke, katerih posledice pa so oblasti še pravčasno preprečile. Kakor se zatrjuje, bo še danes izbruhnila po vsej Španiji generalna stavka, kar bo že itak nevaren položaj še poslabšalo. V Madridu so preteklo noč eksplodirale v bližini vojnega ministrstva, v katerem stanuje tudi ministrski predsednik, mnogoštevilne bombe. Vlada je zaradi tega poslopja vojnega ministrstva strogo zastražila. Pred poslopjem sta postavljena dve stotnjici nehote, opremljeni s strojnimi. Kakor se zatrjuje, je padlo v včerajšnjih bojih z vstaši v vsej Španiji okrog 30 oseb.

Železniška katastrofa v Romuniji

NA PROGI BUKAREŠTA—KRAJOVA STA TRČILA SKUPAJ BRZI IN OSEBNI VLAK. — MNOGO MRTVIH IN NEVARNO RANJENIH.

BUKAREŠTA, 10. januarja. Blizu Bukarešte se je pripetila danes zjutraj nekoliko pred 8. uro na progi Bukarešta—Krajova težka železniška nesreča, ki je zahtevala mnogoštevilne človeške žrtve. Brzovlak, ki je drvel s polno paro v smeri iz Bukarešte proti Krajovi, je trčil z nekim osebnim vlakom, ki je vozil prav tako z vso dovoljeno brzino v nasprotni smeri proti Bukarešti. Posledice strašnega karambola so bile grozne. Pet vagonov osebnega vlaka je bilo dobesedno zdrobljenih. Koliko človeških žrtev je katastrofa zahtevala, doslej še ni bilo mogoče točno ugotoviti. Na vsak način pa je število mrtvih in nevarno ranjenih

zelo visoko, ker je bil osební vsak poln potnikov do zadnjega kotička. Razen tega pa obstoja še nevarnost, da bodo nevarno ranjeni potniki spričo silnega mraza, ki je zajel Romunijo, zmrznili, če ne bodo nagle rešeni iz košlčevega položaja.

Poročilo o nesreči je izzvalo v Bukarešti veliko razburjenje. Takoj so formirali pomožni vlak ter ga odposlali na kraj nesreče. Oblasti so imele obenem polno dela, da so odstranile mnogoštevilne soročnike, ki so prihiteli v avtomobilih, da se informirajo o usodi potnikov. Kako je nesreča nastala, se doslej še ni moglo ugotoviti. Vsi znaki kažejo, da so bile kretnice napačno postavljene.

BELGIJA NAROČA LETALA.

LONDON, 10. januarja. Družba za izdelovanje letal »Fairey« je prejela od belgijske vlade naročilo večjega števila vojaških, med njimi tudi nekoliko težkih bombarderskih letal. To je po vrsti že tretje leto, da je dobila omenjena tovarna naročilo za dobavo vojaških letal od belgijske vlade. Vsa letala bodo opremljena z znanimi izbornimi motorji Rolls Royce. Letala bodo mogla doseči brzino 220 milj na uro.

NACIONALIZIRANJE PERZIJE.

TEHERAN, 10. januarja. Nacionalni duh, ki se širi v Perziji, se izraža med drugim tudi v najnovejšem zakonu o mestih, ki določa, da morajo biti odslej vsi napisi nad trgovinami z velikimi črkami in v perzijskem jeziku, dočim se smejo le besede pisati le z malimi črkami. To velja tudi za imena tujcev.

Za podonavsko federacijo

BUDIMPEŠTA, 10. januarja. Romunska ministra Titulescu in Popovici sta potovala predsedniškim skozi Budimpešto in sta se ob tej priliki razgovarjala s tukajšnjimi novinarji. Popovici je izjavil, da je po njegovem mnenju potrebno, da se čim prej ustvari podonavsko federacijo. Na vprašanje novinarjev, če bo sprejel mandat za sestavo nove romunske vlade, je Titulescu izjavil, da ga zaenkrat še ne bo.

»ATLANTIQUE« STARO ŽELEZO.

PARIZ, 10. januarja. Trup prekomorskega orjaka »Atlantique« je v cherbourgškem pristanišču preiskala posebna komisija, ki je ugotovila, da se stroški popravila in obnove parnika ne bi nikakor rentirali in je bil nato sprejet sklep, da se veleparnik proda kot staro železo.

Dnevne vesti

Narodni poslanec Krejči svojim volilcem. Ker se bo udeležil narodni poslanec g. Krejči sej finančnega odbora, ki so se pričele te dni, sporoča svojim volilcem, da se v tem času ne bo mogel udeležiti političnih sestankov in da je že določene sestanke preložil na poznejši čas. V nujnih zadevah naj se blagovolijo obrniti na njegov naslov: Narodna skupščina, Beograd.

Izvrševanje javne gradbene prakse na vsem področju naše države je gradbeni minister odobril mariborskemu inženjerju Ubaldu Nassimbeniju.

Za Pomožno akcijo mesta Maribora so darovali: dr. Miroslav Ploj, senator 500 Din, France Beziak, bančna poslovavnica 200 Din, tvrdka »Ruda« 200 Din, Hinko Ginz, ravnatelj, 500 Din, Andreina Teuchertova, žena polkovnika v pokoju 1000 Din, Julij Guštin, lastnik Grajskega kina 250 Din, Mestna hranilnica 5000 Din in dr. Josip Leskovar, odvetnik 200 Din. Vodstvo Pomožne akcije se vsem dobrotnikom iskreno zahvaljuje!

Nov grob. V Bučevcih je preminul preteklo sredo v starosti 80 let posestnik France Štibler, oče Alojzija Štiblerja, gostilničarja v Mariboru. Pokojnik je bil ugleden in napreden gospodar ter vsepovsod čisljen in priljubljen. Pokopali so ga ob veliki udeležbi na praznik Treh kraljev na pokopališču v Križevcih pri Ljutomeru. Bodi mu ohranjen blag spomin!

Koroški pevci pridejo. Radi prihoda koroških pevcev v soboto 14. t. m. v Maribor vabi koroški klub zastopnike društev na sejo prireditvenega odbora, ki bo drevi ob pol 20. uri v Mariborskem dvoru.

Grafski kino

V petek nepretrgano najboljša in najveselejša opereta

Predložitev knjižic in prijav za uslužbenski davek. Opozarjajo se vsi delodajalci, ki morajo po zakonu o neposrednih davkih pobirati uslužbenski davek v davčnih znamkah, da v smislu naredbe ministra financ predložijo tekom tega meseca knjižice uslužbenskega davka na pregled davčni upravi, soba štev. 18. Nadalje se pozivajo oni delodajalci, ki niso zavezani pobirati davka v znamkah (to so oni, ki imajo povprečno preko 20 zaposlencev), da se morajo prijaviti do 25. t. m. davčni upravi, da jih vpiše v knjižico delodajalcev, ki izročajo uslužbenski davek v denarju. Najvišji kazni zapade vsak delodajalec, ki ima povprečno preko 20 zaposlencev, pa se do tega roka ne prijavi oblastvu. Kaznovani pa bodo tudi delodajalci, ki ne bi predložili knjižic in prijav za uslužbenski davek.

Tekmovanje za biljardno prvenstvo Maribora je v polnem teku. V prvi kategoriji je sinoči Lepej zmagal nad Omišlom, in sicer v razmerju 800:642. S to zmago je prevzel Lepej vodstvo v prvi kategoriji. Odigral je štiri partije in vse dobil. Drugi je trenutno Bender, tretji Hobacher, četrti Ferk in peti Omišl. V drugi kategoriji vodi krepko Pepček Bertonec. Drevi ob 20. uri se srečata v prvi kategoriji Lepej in Bender. Ta partija je odločilnega pomena, ker sta oba nasprotnika najresnejša kandidata za ponesni naslov »prvaka Maribora«. Tekmovanje se vrši v kavarni »Jadran«. Kibici se opozarjajo, da se tekme odigrajo vsak dan v kavarni »Jadran«, kjer se sprejemajo tudi novi kandidati za tekmovalce za prvenstvo Maribora.

Prva ponovitev »Nevilte«, efektne drame ruskega pisatelja A. N. Ostrovskega bo noč 10. t. m. ob 20. uri v gledališču.

Priznanje vzornim sadjarjem. Te dni je bila pri Sv. Petru pri Mariboru pomembna slovesnost, na kateri sta v imenu razstavnega odbora mariborskih jesenskih prireditelj izročila podžupan g. Golouh in bančni blagajnik g. Loos častne in priznalne diplome nekaterim vzornim in ugnanim sadjarjem, ki so razstavili svoje blago na jesenski razstavi. Častno diplomu je prejela šentpeterska sadjarska zadruga, priznalne diplome pa posestnik in župan Ivan Fluher, župnik Anton Tkavc in posestniki Mihael Kovačič, Alojzij Lorber, Matija Knaplež, France Verlič, Maks König ter posestnice Ivana Kramerjeva, Marija Vrečkova in Hilada Obestynska.

Pravilnik o javnih zgradbah. Na temelju gradbenega zakona je bil izdan pravilnik, ki določa, v kaki razdalji se smejo graditi nekatera javna poslopja od stanovanjskih hiš in drugih poslopij. Tako določa med drugim pravilnik, kje se smejo graditi klavnice, skladišča razstreliva in tvornice, iz katerih se širi smrad, kje se smejo urediti sejmišča in skladišča drv in premoga, ki ne smejo biti zgrajena v gosto naseljenih delih mesta.

Službeni list dravske banovine objavlja v 2. letošnji številki: zakon o spremembi § 253 zakona o javnih notarjih, zakon o avtentičnem tolmačenju § 110. zakona o uradnikih; uredbu o organizaciji disciplinskega sodišča lekarnarske zbornice v zvezi z disciplinskim sodnim postopanjem; spremembe in dopolnitve v tarifi o pobiranju žigovine za merila in dragocene kovine; dopolnitev uredbe o draginskih dokladah državnih upokojencev ter pooblastitev za nabavo deviz in valut.

Kmetje z Dravskega polja so osnovali zadržno klavnico. Kmetje in živinorejci na Dravskem polju, ki uvažajo zaklane prašiče v Maribor in v Ptuj, so si v zadnjem času osnovali lastno zadržno klavnico v Zlatoliču. Vzrok, da so se Poljanci poslužili zadržne samopomoči, je, kakor sami navajajo, predpis, ki ga je izdala mariborska mestna občina, po katerem se živinorejci s svojimi doma zaklanimi prašiči niso več mogli posluževati mariborskega mestnega trga. Pri ustanovitvi zadržne klavnice se sklicujejo tudi na nekak privilegij, ki ga v tem oziru uživajo že okrog 150 let. Načelstvo zadruge pripominja, da imajo njeni člani do nadaljnjega lahko sedanje stojnice in iste tehtnice, ki pa morajo biti na meroizkusnem uradu preizkušene. Zdravniški nadpregled pa vrši ravnateljstvo mestne klavnice v Mariboru, za ptujski trg pa uradni živinozdravnik v Ptuj.

Zvezde z neba

(Das Blaue vom Himmel)

Potni stroški za sodniške pripravnike. Po novem tolmačenju ministra pravde k uredbi o povračilu potnih stroškov za sodne uslužbence pritiče tudi sodniškim pripravnikom, ki so v brezplačni sodniški praksi, enaka odškodnina za potne stroške kakor sodnikom.

Dobili bomo še več snega. Današnja vremenska napoved, ki pravi, da bo še snežilo, bo gotovo razveselila naše smučarje, ki so že skoraj obupali nad letošnjo zimo. Pohorski vrhovi so pokriti s snegom in prihajo z njih ugodna poročila o smuki. Tudi tlakomer je davi padel. Pri 13 stopinjah je kazal 741, reduciran na ničlo pa 739. Živo srebro v toplotomeru pa je zlezlo 3 stopinje pod ničlo. Včeraj popoldne in preteklo noč je padlo okrog 5 cm snega.

Namizna sol bo cenejša. Uprava državnih monopolov bo od 15. t. m. znižala prodajno ceno namizne soli od 12 Din na 8 Din za kilogram. Ta sol se prodaja v škatljah po pol kilograma čiste teže. Fina namizna sol je odlične kakovosti, ker ne vsebuje nobenih tujih primesi in se tudi na vlažnem ne sprime.

Mariborsko Narodno gledališče gostuje v Murski Soboti v soboto, 14. t. m. na odru Sokolskega doma. Ob tem prvem uradni gostovanju se uprizori Langerjeva efektna in zabavna komedija »Spreobrnitev Ferdinanda Pištore«, ki spada med najboljša češka sodobna dramska dela. Ker je to po zelo dolgem presledku prvo gostovanje poklicnega gledališča, je za to predstavo razumljivo zanimanje. Nabavite si pravočasno vstopnice!

Zdravljenje v jugoslovanskih bolnišnicah. Po vseh bolnišnicah se je leta 1932 v naši državi zdravilo 266.297 oseb, in sicer 144.996 moških in 121.601 ženska. Od teh je umrlo 11.782 oseb, in sicer 7139 moških in 4013 žensk. Po bolnišnicah v Sloveniji se je zdravilo 51.197 oseb, od katerih jih je umrlo 1832. Od vseh umrlih ljudi v Sloveniji jih je umrlo po bolnišnicah le 5 odstotkov.

Prvi sejem za prašiče bo v petek 13. t. m., prvi sejem za živino pa v torek 24. t. m.

»Pohujšanje v dolini šentilorski.« V soboto 14. t. m. in v nedeljo 15. t. m. uprizori Sokol I v kadetnici to znamenito Cankarjevo farso. Farsa je doživela po vseh večjih odrih ogromen uspeh, v mesecu marcu pa jo bodo uprizorili celo v Parizu. Oder Sokola I je prvi diletantski oder, ki se je lotil tega res težkega dela. Zato je upati, da bo občinstvo vedelo ceniti delo in trud mlade igralške družine in jo podprlo s številnim posetom. Predstava je obenem zadnja predstava br. Bajta, ki se za dalj časa poslavlja od našega odra. Režija in scenarija farse je v rokah br. Bajta in Zeja.

Tombola. Ker poteče letos 3. maja 25 let, odkar je bil ustanovljen reševalni oddelk pri tukajšnji prostovoljni požarni brambi, priredi gasilno in reševalno društvo v nedeljo 7. maja veliko tombolo.

Grajski kino. Samo še vključno četrtak: Leharjeva »Friderika«. Krasen film. H. H. Bollmann, Mady Christians, Paul Hörbiger in Elza Elster. V petek se začne predvajati nepretrgano najboljša in najveselejša opereta: »Zvezde z neba«. Liane Haid, Gustav Fröhlich in Szöke Szakall. Velefilm, za katerega je komponiral godbo znameniti Robert Stolz, režiral pa ga je genialni Geza pl. Bolvary. 45.000 obiskovalcev si je ogledalo ta film pri premieri v Zagrebu. To je film, o katerem se je izrazila kritika in publika, ki ga je videla, samo v superlativih.

Cevlji po izbiri Din 30.— tedensko

»TEMPO«, Maribor, Slovenska ulica 18
Varnostni ukrepi proti okuženju živine. Da se odstrani nevarnost okuženja naše živine s slinavko in parkljevko ter raznašanje svinjske kuge po okoliških okrajih pri transportih svinj iz drugih banovin, se po naredbi dravske banske uprave na osnovi predpisov zakona o odvračanju in zatiranju živalskih kužnih bolezni, za ogledovanje klavnih živali in mesa odreja sledeče: 1. Vsa živina, pripeljana za zakolj v mestno klavnico, se mora zaklati najkasneje v 48 urah, računši od ure uvoza. 2. Vsi za zakolj namenjeni prašiči, ki se pripeljejo po železnici v Maribor, se morajo prevoziti v klavnico na vozovih ali tovornih avtomobilih. 3. Vsa vozila morajo biti tako pripravljeni, da ne more iz njih padati

**Gustav Fröhlich
Liane Haid
Szöke Szakall**

blato ter se morajo po uporabi takoj razkužiti. 4. Odgon žive živine iz mestne klavnice je prepovedan. Kršenja te odredbe se kaznujejo po živinskem kužnem zakonu.

Naši pravoslavni verniki obhajajo 13. t. m. Silvestrov večer v prostorih kavarne »Jadran«. Vabljeni vsi prijatelji.

Devet in dvajset požarov so gasili lani mariborski gasilci, in sicer 16 požarov v mestu, 13 pa v okolici. Med požari je bilo sedem velikih, štirje srednji, šestnajst manjših in en požar v dimniku. Pomagali pa so gasilci tudi pri sedmih avtomobilskih in pri šestnajstih drugih nezgodah. Lani je bila požarna bramba alarmirana 52 krat.

Živinska kuga je prenehala. Mestno županstvo razglašča: ker se od 28. novembra 1932 do danes ni pojavil noben nov primer slinavke in parkljevke na področju mesta Maribora in ker so okuženi prostori desinficirani in je revizijo opravila tudi banska uprava, so na podlagi živinskega kužnega zakona ukinjene vse odredbe, ki jih je izdalo mestno županstvo.

Zalosten del policijske statistike. Na območju mariborske mestne policije se je lani prostovoljno ločilo od življenja 14 oseb, in sicer 11 moških in 3 ženske. Vzrok je bila nesrečna ljubezen, v nekaterih primerih pa tudi obup nad težkim današnjim življenjem. Nad življenjem so obupali večinoma mlajši ljudje, ki so si s strupom končali življenje, nekaj bolj junaških pa je seglo tudi po samokresu in si poglavo kroglu v glavo ali srce, dva pa sta skočila v deroče valove Drave, kjer sta našla smrt. Smrtnih nesreč se je pripetilo lani pet. Trije so se utopili pri kopanju v Dravi, enega je povozil vlak, eden je pa umrl na poškodbah, ki jih je dobil pri nekem karambolu. Mrtvoud, kolikor je morala intervenirati policija, je zadel dve osebi. Če primerjamo statistiko samomorov s statistiko drugih mest, nam pove, da je lanske leto manjše število samomorov v Mariboru še majhna.

Narodno gledališče

Repertoar.

Torek, 10. januarja ob 20. uri: »Nevilte«, Red A.

Sreda, 11. januarja. Zaprto.

Četrtek, 12. januarja ob 20. uri »Pri belem konjičku«, Red B.

Petek, 13. januarja ob 15. uri »Maks in Moric«. Otroška predstava.

Gledališče v Murski Soboti.

Sobota, 14. jan. ob 20. v Sok. domu »Spreobrnitev Ferdinanda Pištore«. Gostovanje »Narodnega gledališča« iz Maribora.

Iz gledališča. Najprivlačnejša operetna uprizoritev poslednjih sezon, Ralpa Benatzkega revijska opereta »Pri belem konjičku«, ki je pri vseh dosedanjih predstavah napolnila gledališče, se ponovi v četrtek 12. t. m. za red B. — »Bog maščevanja« je naslov učinkoviti in zelo zanimivi drami židovskega pisatelja Schaloma Ascha, ki se bo kot naslednja dramska premiera uprizorila v kratkem. Režira Vladimir Skrbinec. — »Maks in Moric«, otroška revija, za katero ob nedeljski premieri mnogo ljudi ni moglo več dobiti vstopnic, se ponovi v petek 13. t. m. ob 15. uri. Nabavite si vstopnice v predprodaji, da ne bo prevelikega navala!

Motnje v želodcu in črevesu, ščipanje v trebuhu, zastajanje v žilnem sistemu, razburjenost, nervoziteto, omotičnost, hude sanje, splošno slabost olajšamo, če popijemo vsak dan čašo »Franz Josefove« grenčice. Zdravniki svetovnega slovesa hvalijo izborni učinek, ki ga ima »Franz Josefova« voda v svoji lastnosti kot mlo odvajajoče sredstvo, zlasti pri močnokrvnih, korpulentnih osebah, satikarjih in hemoroidalno bolnih. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Gramofonske plošče od Din 15.— naprej prodaja izposojevalnica »Slager, Slovenska 18.

Plavalasim čitateljcam! Opozarjamo, da je za blondinke novo specialno sredstvo za nego las, in sicer »Črna glava« »extrablond« z dodatkom sredstva »Haar glanz« in z očali proti peni. Potemnelim lasem vrne to sredstvo sčasoma zaželeno prvotno svetlo nianso. »Extrablond« dobite povsod, kjer je v zalogi »Črna glava« (svetla in temna). Pazite na zelenobeli omot!

Godba: Robert Stolz

Režija: Geza Bolvary

Vlomna tatvina. Preteklo noč je neznan vlomilec vlomil v gostilniško sobo Marije Drčarjeve v Kacijanerjevi ulici. Storilec se je zvečer skril v klet, odkoder je prišel ponoči, ko so že v hiši vsi spali, v gostilniško sobo, kjer je vse prebrskal in razmetal ter pobral iz predala natakarike okrog 200 Din drobiža, srebrno zapestno uro, vredno 200 Din in nekaj cigaret »Zeta«. S plenom je izginil brez sledu. Gostilničarka je prijavila vlom policiji.

Karambol. Sinoči okrog devete ure sta trčila skupaj na vogalu Trga svobode in Aleksandrove ceste dva osebna avtomobila in se pri trčenju precej poškodovala. Karambol sta zakrivila šoferja, ker sta prenaglo vozila in nista zaradi poledenele ceste mogla v zadnjem trenutku zavreti svoji vozili.

Nezgoda pri sankanju. Pri sankanju se je včeraj popoldne ponesrečila pri Treh ribnikih 17letna dijakinja Nadežda Akarova, stanujoča v Maistrovi ulici. Padla je in si poškodovala desno nogo v gležnju. Zdravi se v bolnišnici.

Zrtev poledice. V Gozdni ulici je padla na zamrznjenih tleh 74letna dninarica Ana Kumarijeva in si hudo poškodovala desno ključnico. Z rešilnim avtom so jo prepeljali v bolnišnico.

Riziko dela. Včeraj popoldne se je pri delu ponesrečil 27letni strugar Svetoslav Smrkolj. Stružnica mu je odtrgala mezinec leve roke. Zdravi se v bolnišnici.

Nezgoda. Včeraj zjutraj se je na Glavnem trgu ponesrečil delavec Ivan Kortnik. Pri postavljanju stojnice je padel na poledenelem tlaku in omedlel. Poklicani reševalci so ga z avtom prepeljali v bolnišnico.

Osumljen in aretiran. Davi je policija aretirala brezposelnega pekoveškega pomočnika Franca B., ker ga je ukradel 400 Din gotovine. Rudolf zanika tatvino.

Mariborska splošna bolnišnica v letu 1932

POMOČI JE ISKALO LANI 10.467 BOLNIKOVI, KI SO SE ZDRAVILI SKUPNO 156.582 DNI. — UMRLO JE LANI 459 BOLNIKOVI. — NAJVEČ JIH UMRJE V VEČERNIH URAH. — OPERIRANIH JE BIL 3.856 BOLNIKOVI.

Naše čitatelje bo zanimala statistika, ki jo je sestavila uprava bolnišnice ob zaključku koledarskega leta 1932 v pogledu frekvenca in gospodarstva zavoda, čeprav se vodijo obračuni v državnih in banovinskih zavodih po proračunskem letu, ki traja od 1. aprila do 31. marca vsakega leta.

Tudi lani je bila stalno naraščajoča frekvenca bolnišnice, dočim se je pa povprečna oskrbna doba skrajšala in se je prav tako zmanjšal tudi odstotek umrlivosti. Številke, označene v oklepajih, se nanašajo na statistične podatke iz leta 1931.

Iz leta 1931 je ostalo v oskrbi bolnišnice 437 (437) bolnikov. Na novo je bilo v letu 1932 sprejetih 9422 (8922). Na drugem oddelku premeščenih 1044 (932) bolnikov. Po oddelkih je bilo oskrbovanih in zdravljenih: na kirurškem oddelku 2889, na internem oddelku 2.107, na oddelku za očne, vratne, nosne in ušesne bolezni 1.958, na oddelku za kožne in venerične bolezni 1.259, na infekcijskem oddelku 511, na porodniško-ginekološkem oddelku 1.623 in na oddelku za bolne na pljučih 120 bolnikov.

Bolniki so se zdravili skupno 156.582 dni, tako da odpade na vsakega bolnika povprečna oskrbna doba 16 (17) dni. V ambulatoriju za spolne bolezni je bilo pregledanih in zdravljenih 864 primerov, na drugih oddelkih pa 567. Z ozirom na nenujnost primera in voščilom prenapolnjenosti posameznih oddelkov, osobito če bolniška oskrba ni bila neoludno potrebna, je bilo odklonjenih 1.536 bolnikov.

Umrlo je v letu 1932 v bolnišnici 459 bolnikov in znaša umrljivost 4,4% bolniškega staleža (4,6%). Od umrlih je bilo 39 let, 3 mesece, 7 dni, pri ženskah pa 36 let, 7 mesecev 27 dni. Najstarejši mrljiv je bil star 85 let, najstarejša umrla ženska pa 84 let. Največ jih umrje v času od 18. do 24. ure, najmanj pa od 24. do 6. ure. Mortalitet je v jeseni in spomladi večja, v prvem četrtletju pa najmanjša. Opaziti je bila velika umrljivost za infekcijskimi boleznimi. Na difterijo je umrlo lani 34 oseb. To žalostno dejstvo je pripisovati predvsem okoliščinam, da pošiljajo bolnike z nalezljivimi boleznimi prepozno v bolnišnico, ko tudi

najjačja doza seruma ne more več pomagati ter je radi tega večino smrtnih primerov pripisati brezbriznosti ali pa nepoučenosti prebivalstva. Preko 20 odstotkov umrlih za različnimi drugimi boleznimi pa je prišlo v bolnišnico že v umirajočem stanju ali pa, ko je bila vsaka pomoč izključena. Čeprav so se socialne razmere prebivalstva znatno poslabšale, pada vkljub temu umrljivost od leta do leta, kar je zasluga napredka moderne medicine, strokovne izvežbanosti voditeljev in zdravejših zdravnikov in skrbne nege.

Na porodniško-ginekološkem oddelku, ki je administrativno in strokovno spojen s splošno bolnišnico, nastanjen pa v Krčevini, je zagledalo luč sveta 734 rojenčkov, od katerih je bil odstotek mrtvorojenih znatno manjši, kakor prejšnja leta.

Obširno delo na posameznih je razvid-

no iz statistike operacij in preiskav. V označenih številkah so obsežene samo večje operacije. Operiranih je bilo: na kirurškem oddelku 2.414 bolnikov ali povprečno 7 na dan, na očesnem, nosnem, ušesnem in vratnem oddelku pa 738 oseb ali povprečno 2 na dan. Na porodniško-ginekološkem oddelku je bilo 528 ginekoloških in 176 porodniških operacij, ali povprečno 3 na dan. Pneumotoraks je dobilo 215 oseb, histoloških preiskav je bilo 214, obdukcijskih pa 321. Rentgenološko je bilo pregledanih 2361 bolnikov. Rentgenskih slik se je napravilo 1.631 in 536 kopij, z Rentgenovimi žarki in višinskim solncem se je obsevalo 611 bolnikov, odnosno 436 oseb.

Za opravljanje zdravniških poslov je potreben stalen kader zdravnikov, uradništva ter kvalificiranega bolničarskega, strežniškega in režijskega osebja, ter profesoristov. Poleg zdravnika upravnika, ki vodi bolnišnico v zdravniškem in administrativnem pogledu, je delovalo na bolniških oddelkih 5 zdravnikov šefov oddelkov, 2 zdravnika šefa inštituta, 1 prosector, 10 asistentov in sekundarijev, 1 lekarnar, 1 laborant, 4 bolničarji, 48 usmiljenih sester bolničark, ter 19 strežnikov in strežnic.

Sokolstvo

Občni zbor Sokola Poljčane

Na dan Treh kraljev je bil v sokolski dvorani ob precej lepi udeležbi občni zbor poljčanskega Sokola. Kmalu po 16. uri je otvoril zborovanje br. starosta Lovrec, ki je še posebej pozdravil zastopnika iz Loča.

Po čitanju zapisnika zadnjega občnega zbora je poročal starosta na splošno o delovanju v tekočem letu. Največja pridobitev je bila pač zgraditev dvorane, ki je svedela poleg mnogega drugega truda zahtevala tudi precej denarnih žrtv. Omenjal je dalje krizo v voditeljskem zboru, ki je nastala pred vsem zaradi odhoda načelnika, a je kljub temu društvo doseglo razveseljevalne uspehe. Med drugim je obsodil tudi mlačnost nekaterih članov, ki se občnega zbora niso udeležili.

Načelnik Vodenik, ki je šele v zadnjem času sprejel to mesto, je poročal, da so telovadci večinoma s kulikom uredili tudi letno telovadišče in igrišče za odbojko, da so zamogli tako vsi oddelki vsestransko vežbati. Poleg uspeha domačega nastopa so se telovadci udeležili okrožnih in župnih tekem ter dosegli prav lepe uspehe. Navdušeno je sprejel zbor vestno sestavljeno poročilo sestre načelnice Mire Požegove, iz katerega posnemamo razveseljevalno dejstvo, da se je številno članic v letu podvojilo. V obilni meri se je gojila med drugim lahka atletika, zato pri okrožnem in župnem tekmovanju uspehi ni izostal. Sledila so

nato še poročila ostalih funkcionarjev: br. tajnika Ruterja, prosvetarja Iv. Koviča, blagajnika Gašperiča, knjižničarke sestre Anice Krašovice in tajnika pevskega oddelka br. St. Krajca. Iz njih posnemamo, da je bilo poleg raznih sestankov 11 odborovih sej, 14 raznovrstnih prireditev (nekateri v zvezi s predavanji), večina gledaliških predstav. Finančno je bilo društvo radi graditve dvorane zelo obremenjeno in so zato kljub vsem poskusom ostali nekateri računi še neporavnani. Tekom leta si je nabavila knjižnico 75 novih knjig (skupaj jih je zdaj 542 (32 mladinskih), čitalcev pa je 87. Pevski odsek je imel 53 vaj (2 krat na teden), šteje 28 pevcev ter je v tekočem l. 12 krat javno nastopil, med drugim tudi častno na pevskem prazniku Ipavčeve župe v Mariboru. Za tem je bila predlagana župi sledeča društvena uprava: Lovrec Franjo (starosta), Živko Janko (podstarosta), Svagan Alojz (načelnik), Požeg Mira (načelnica), Žitnik Ivan (podnač.), Krajec Danica (podnačelnica), Kovič Ivan (prosvetar), Ruter Stanko (tajnik), Gašparič Fr. (blagajnik), Hinterlechner Karolina (matrikarka), Detiček Franc (gospodar) in dr. A. Hronovský (društveni zdravnik). O stalni odborniki, namestniki in revizorji so: Živko Alojz, Štefancijoz, Ritonja, Šerbec, Virt, Knez, Trojar, Malnar, Čonč Ana, Krašovic Anica, ter Mici Detiček, Zeilhofer in Pučnik. Predsednik častnega razsodišča je Krajec Alojz. — Sklenilo se je odkloniti radi slabih denarnih

Če vaši svetli lasje vedno bolj temnijo, potem jih umivajte redno z novim specialnim sredstvom »Črna glava« — Shampoo »extrablond« z dodatkom »Haarglanze« in očali proti peni. »Črna glava« — »extrablond« čisti lasje in jim sčasoma vrne naravno svetlo barvo, izpiranje s sredstvom »Haarglanze« pa skrbi za zdravje las in za zlatoleskeči sijaj. Očala proti peni pa omogočijo umivanje glave z odprtimi očmi, kar je gotovo velika udobnost. »Extrablond« dobite povsod, kjer je v zalogi »Črna glava« (svetla in temna). Pazite na zelenobeli omot!

razmer do nadaljnjega vsako gostovanje. Članarina se je znižala na 24 Din. Po še nekaterih drugih predlogih je bilo uspešno zborovanje zaključeno. — ik.

Izredna seja župnega odbora bo jutri v sredo ob 19. uri v župni pisarni v Narodnem domu. Radi važnega dnevnega reda seje je udeležba za vse člane obvezna. — Zdravo!

Seja župnega TO bo jutri v sredo ob pol 21. v župni pisarni v Narodnem domu.

Redni občni zbor Sokolskega društva Hoče

bo v nedeljo 15. t. m. ob 3. uri popoldne v dvorani Sokolskega doma. Celotno članstvo in naraščaj naj se ga udeležijo polnoštevilno. Vabljeni so tudi vsi prijatelji Sokola. — Odbor!

Sokol Studeci poziva svoje članice in člane, da se zanesljivo udeležijo članskega sestanka, ki bo v sredo ob 19. uri v Sokolskem domu. V nedeljo 15. t. m. bo ob 15. uri v Sokolskem domu redni letni občni zbor. Članski sestanek v sredo je strogo obvezen za vse članstvo!

Sokol Maribor II. Pobrežje vabi članstvo, somišljenike in sosedna bratska društva na občni zbor, ki bo v nedeljo 15. januarja 1933 ob 14. uri v dvorani brata Renčlja na Pobrežju. Posebna vabila se ne bodo izdala. Zdravo!

Sokol Maribor III. Drevi ob 20. uri bo redna odborova seja pri br. Janžekoviču. Odborniki pridite vsi in točno. — Zdravo!

Redna telovadba pri Sokolu III se prične v petek 13. t. m. Telovadeče članstvo, naraščaj in deca naj prihaja točno in redno k telovadnim uram. — Načelnik.

Sokolsko društvo Maribor-matica. Redna telovadba vseh oddelkov se prične jutri. Ker se prično vaje za pokrajinski zlet v Ljubljani, naj prihajajo telovadci in telovadke redno in točno!

Sestanek vseh prednjakov in prednjakovic Sokolskega društva Maribor-matica bo drevi ob 20. uri v društveni sobi v Narodnem domu. — Pridite vsi in prinesite s seboj statistične podatke. Seje se naj udeležijo tudi predsednik zimsko-sportnega oddelka. — Zdravo!

Dr. Franc Mišic:

Košček naše lepe domovine

Na pohorski »Bergljici«.

Pri »Cerkvici« nad Ribnico je najvišji, najkrajši in zato najstarejši in najnavadnejši prehod čez zapadno Pohorje od Drave do Mislinje. Pravilo, da so v zeidavnih časih od sedanje cerkve sv. Jerneja na Ribnici, ki je sicer nastala iz vuzeniške podružnice župna cerkev, nosili preko 1522 m visokega prelaza pri »Cerkvici« pod Jezerskim vrhom mimo sedanjega ponosnega »Senjorjevega doma« mrljice k župni cerkvi ob Mislinji. Gradnja cerkvice v tej višini je sicer ostala samo pobožna želja domačega ljudstva, a mesta, s katerega so že navrženi kamen porabili pri sedanjih naših planinskih stavbi, se je vendar le prijel. Lepo ime pri »Cerkvici«. Naravno, da je bil tod mimo od pantiveka do danes najživahnejši promet. Pripetilo se je, da so pozimi pogrebci z mrljicem in rakvijo v visokih snežnih zametih in v besnenju zimskih ledenih viharjev obnemogli na dolgi, naporni poti k Mislinji. Tedaj so blizu zidane kapelice Matere Božje, ki je baje stala na tem zračnem prelazu, zakopali rakev v led in sneg, se vrnili domov in potem nadaljevali pogreb ob prijetnejšem vremenu.

Na preleti poti iz pohorske Ribnice k »Cerkvici« greš sprva preko jasne in

solčne »Dornikove ravne«, ki te tik nad vasjo mimo okusnega znamenja pod starodavnim pravim kostanjem z mizico, klopico in sijajnim razgledom proti severu hitro popelje v temen gozd in na strmo vijugasto pot navkreber. Ko strmica poneha, stojiš na »Basališču«, hodiš nekaj časa po skoro ravni poti in prideš na odprto, s travniki in njivami pokrito pobočje, s te točke svoje poti zagledaš vrticam podobni prelaz pri »Cerkvici«, tudi »Ribniško sedlo« imenovan, sredi njega impozantno stavbo »Senjorjevega doma«, do kamor boš hodil deloma po strmicah, deloma po ravnih še dve uri; desno nad tabo vrli višjih travnikov in polja pa ždi in gleda v širni svet Hribnikov dom. Še malo višje in že si pri znanem »Pisniku«, ki kakor »Hribnik« s svojim imenom pričata, da sta koroškega pokoljenja. Mimo kmetije in treh lesenih koč za zimske in poletne goste prideš skoz gost drevored visokih smrek po dolgi serpentin na »Medvedjo ravno« in na višeto, značilno pohorsko frato ali sečo »Lepenarico«. Sredi poti med »Lepenarico« in »Cerkvico« leži še ena frata, to je pohorska »Bergljica«.

Izmed tisočev in tisočev pohorskih izletnikov in ljubiteljev, ki poleti in pozimi romajo k »pohorski Cerkvici« in »Senjorjevemu domu«, jih je prav malo, ki jo poznajo, in izmed teh zopet le peščica, ki pozna postanek, zgodovino, ustno iz-

ročilo in poezijo naše »Bergljice«.

»Bergljica« je mnogo več, kot navadna »frata«, ki nastane, ko so podrla gozd in pospravili les; potem širle široki stori iz zemlje; eno leto ali dve rodo žito ali krompir; potem pa začne poganjati med malinjem in robidovjem novo mladje, priljubljeno skrivališče srnjakov in malih divjih petelinov, ruševcev. »Bergljica« strmo visi in pada v smeri proti »Hudemu kotu« pod Veliko in Malo kopo tja do cerkvice sv. Volbana. V spodnjem delu jo obdajajo mlade, še deviške smrečice; po sredini jo pokrivajo dolge jase travnikov, ki dajejo znano krmo »baloh«; nad njo pelje popotnika preko roba celega grebena dobro zaznamovana pot; leva stran poti pa je zasenčena od levega bukovega gozda. Nad njenim gornjim koncem se dviga kot odrastek Malega Črnega vrha majhna, strma in pošumljena gorica; pred in pod njo se razcepi pot; leva, zaznamovana gre k »Cerkvici«, k »Senjorjevemu domu« na Ribniško sedlo pod Jezerski vrh in k Mislinji, desna pa na »Tratice« in čez nje tudi k Mislinji.

»Bergljica«, zadnja »frata« na poti s pohorske Ribnice na vrh in greben zapadnega Pohorja, je krasno in sijajno razgledišče, ljubko in prijetno počivališče, pa tudi tiho in zadnje bivališče, gomila, grob in žalostna usoda starega uboga moža — Pohorca.

Za delo ni več bil; noge so ga komaj

še nosile; moral si je pomagati z bergljami. Z njimi je hodil v Ribnici od hiše do hiše; potem pa je z njimi prehodil dolgo in strmo pot mimo »Cerkvice« k Mislinji. Ko je tam preživel pri dobrih ljudeh nekaj tednov, se je zopet vrnil čez sedlo v Ribnico; tako je živel leta in leta na svoje stare dni, hodil na bergljah, prosil, beračil in molil za srečo in nebesa usmiljenih ljudi in za svoje zaslišanje. Ko je čutil, da se mu bliža dan usode in smrt, je bila že zima pred durmi, on pa je hotel umreti ob Mislinji, da ne bo treba pogrebem nositi ga v megli, v snegu in vetru čez visoke gore. Veš izmučen dospel na zadnjo »frato«. Pod staro, vejnato bukev sede; pod težo snega se šibijo veje nad njim in pokajo; noč se bliža. Sedaj ve, da mu bo isto noč umreti. Nasloni svoje berglje ob ledeno bukovo deblo, se prekriža, sede pod nje — in zaspi.

Se pred leti so kazali domačini grob in gomilo: kup suhih bukovih vej. Vsak, kdor je šel mimo, je že prej pobral suho bukovo vejo in jo potem položil na njegov grob. Ni tam bilo ne križca, ne napisa, ne gomile; same bukovе veje in stare, obrabljene berglje. Sedaj so tudi one strohnele. »Bergljica« pa še dandanes spominja na starega moža — Pohorca, ki je v zimskem času na poti k »Cerkvici« in Mislinji s svojimi bergljami za vedno obnemogel v zasneženi postelji pod staro bukovo.

Radislav Rudan

Rod na razpotju

(Povest)

»Kaj mi je?« je pomislil in se pričel premikati, a pomagati si ni mogel. Nič ni vedel zakaj je nenadoma izgubilo prejšnje ugodno občutje, zato je pričel še bolj vdano in goreče moliti. Skušal je z molitvijo zatreti nemir, a čimbolj se je trudil da bi ga zatrl, tembolj se je dvigal in razraščal v silne obsege, ki so polnili vso cerkev od stropa do tal, od vrat do oltarja, od stene do stene. Naposled se mu je celo zazdelo, da je ogromna temna senca zakrila vso cerkev, vse nebo, ves vesoljni svet in da je sredi te strašne in nepopisne teme sam, popolnoma sam.

In tedaj, v tisti samotni je nenadoma začutil, kako se iztega proti njemu ogromna okrvavljena roka in mu hoče iztrgati molek iz rok, prijeti ga za vrat in ga zadušiti. In čuvstvo neznane groze ga je obšlo, da je kakor izgubljen ponavljal:

»Bog, o ti moj Bog, usmili se me!«

Tedaj je stopil na propovednico svečenik, izmolil očenaš in pričel govoriti. Njegov glas je predramil Caharijo. Krvava roka je izgubila, tema se je razpršila in zopet je zagledal oltar, prižgane sveče in propovednika, ki je govoril z zvonikom in razločnim glasom

zdaj tiše zdaj glasneje. In Caharija si je oddahnil kakor človek, ki je bil čudežno rešen strašne nevarnosti. Občutek tesnobe ga pa ni zapustil. Nič več ni bil tihi kakor uro poprej, ko je še ves poln vere in zupanja stopal po beli cesarski cesti z Rebernic v dolino...

IX.

Maša je bila končana. Duhovnik je blagoslovil vernike, stopil v zakristijo in v množici je zavalovalo. Naglo, brez reda in križaje se z blagoslovljeno vodo, so hiteli ljudje proti izhodu in se raztekali po tesnem trgu in še bolj tesnih ulicah. Fantje in moške so se ustopili pred cerkvijo, pušili pipe in cigarete ter opazovali ženske, ki so v šumečih krilih in s pisanimi rutami na glavah hitele mimo. Tu in tam je kdo pozdravil, drugi se je nasmešnil, tretji pošalil, da je bilo v trenutku vse razgibano in vzvalovalo.

Samo Caharija je še vedno klečal na svojem mestu in se ni ganil. Črna tema je bila zopet legla nanj in krvava roka je iskala njegovega vratu, da je od groze trepetal in molil. Ko se je predramil in opazil, da je cerkev prazna, da je ostal sam med visokimi molčečimi stenami, se je trudoma dvignil in napotil proti izhodu. Pri kropilniku je postal, pokrival se in ne da bi vedel zakaj in čemu, bolešno zaprosil:

»O Gospod, prizanesi mi! Obvaruj me!«

Potem je ves star in sključen odšel mimo fantov

in mož čez trg do tobakarne in žganjarne, izpil kozarček tropinovca in si kupil tobaka. Žganje ga je pokrepčalo, poživilo mu je ostarelo kri, da je postal zopet jase in je za trenutek pozabil na morečo temo in krvavo roko. Skoraj vedro se je zasmejal, ko je zopet stopil na cesto.

»Saj sem kakor plašen otrok!« je zamrmral in je bil ves sam nase nejevoljen. In ko je stopal med sivimi hišami, je mislil:

»Tak tako; uredili bomo to stvar: na Francetovo ime bo šlo in jaz bom sedel v zapeček. To se pravi — kadar ne bom mogel več. Prej ne!«

Vzel je pipo iz ust, pljunil na cesto in se nameril proti Mozariju. Že od daleč je zagledal visoko belo hišo z gostilno, trgovino in mesnico, a ko se ji je približal in tehtal besede, s katerimi naj bi pozdravil gospodarja in mu razložil svojo zadevo, ga je nenadoma zopet obšla moreča tesnoba, da je ves sključen in slaboten stopil v vežo.

V veliki gostilniški sobi je bilo polno domačinov, a Caharija se zanje ni zmenil, sedel je za vrata in čakal. Klobuk in palico je položil predse, z desnico se je uprl v koleno, z levico si je popravljil pipo in nemo strmel v steno. Tako je sedel dolgo dolgo in je čakal na Mozarija, a ko je vstopil, ga skoraj opazil ni, tako je bil ves vase zlezal. Šele ko je zaslišal njegov gromki smeh, se je plaho dvignil in ga spoštljivo pozdravil.

Sport

Smuška skakalnica mariborske zimskosportne podzveze

Skakalnica M. Z. S. P. za škofjskim gradom Betnavo je sedaj popolnoma prenovljena. Že od daleč napravi imponanten vtis. Skrb upravnega odbora MZSP je bila v prvi vrsti ta, da napravi skakalnico sposobno tudi za velika mednarodna tekmovanja. Zadevni predpisi so sedaj zelo strogi in upravni odbor je moral zopet globoko poseči v blagajno, da preskrbi Mariboru skakalnico, ki tvori pogoj za prirejanje velikih mednarodnih prireditiv.

Tehnično je sedaj vse v redu in tudi oprema je zelo pomnožena. Skrb bodočih upravnih odborov bo še z nasadi, kakor živa meja, ev. drevje itd. dati skakalnici lice, da bo tudi ta sportna naprava tvorila biser, vreden vsporedbe s kopališčem na otoku, teniškim prostori ISSK Maribora, drsališčem na Treh ribnikih itd.

Na skakalnici so se izvršile, kakor povedano, velike spremembe. Zaletni stolp je z leseno konstrukcijo dvignjen za 4 m in povlečen za 8 m nazaj. Mogočno se dviga nad okoliški teren in da cel skakalnici krasno silhueto z vzhoda in zahoda. Cel zalet na leseni konstrukciji je zgrajen z lesenimi stenami, da prepreči izpihanje sneg po vetru. Odskočni mostič je nekoliko dvignjen z razloga, da se dosežejo daljši skoki, istočasno pa nudi večja višina sedaj lepo zavetje fotografom, da lahko nemoteno preže na skakalce v različnih višavah. Lanska sodniška tribuna je dobila poseben nastavek za sodnike, ki morajo biti absolutno nemoteni in izolirani ter morajo

imeti najlepši pregled čez celo skakalnico. Ostali del stare tribune je določen samo za potrebno tehnično manipulacijo in za časopisne poročevalce, ki morajo imeti stajališče tudi na prav dobrem preglednem prostoru. Popolnoma nova je tribuna za častne goste in publiko. Nasproti sodniške tribune stoji v treh etažah in nudi prostora približno 100 oseb. Lep pogled se nudi s tega mesta. Oko gre čez polja, mesto in divni venec Slovenskih goric, čez Piramido, Kalvarijo, Sv. Urbana, Sv. Duha in Kozjak, dokler Pohorje samo ne ustavi pogleda. Gledalec se kar ne more dovolj naučiti te krasote. To je razgledni stolp za leto in zimo.

Povodim tekem pa ima pod seboj še neštevilno mravljišče gledalcev, da pred očmi kar mrgoli. Posebna steza v serpentinah dovoljuje vzpon z nižave do tribune.

Vstopnina na to tribuno bo seveda ob tehnikah precej višja kakor za gledalce na terenu. Doskokišče in izlet, katere dva dela lanske leto iz finančnih razlogov ni bilo mogoče idealno izpeljati, sta letos popolnoma znivelirana in izglajena, tako, da je vsaka najmanjša vzdolžina kakor vsak griček izravnana. Neoviran izlet je mogoč preko 200 m. Mnogo zemlje je bilo treba prevaliti, da se je ta ideal dosegel. Kot nadaljno opremo dobi letos skakalnica dve zapori, eno visoko in drugo nižje, da se ne pridripravi in drugi nepoklicani ne bodo mogli sanka in s čevlji navzdol drsati, kadar skakalnica ne bo pod nadzorstvom.

Z ozirom na podaljšanje in povišanje in tehnično izpopolnitev bo skakalnica letos dovoljevala skoke preko 40 m (lanske leto 32). Želimo še samo obilo snega, da jo uporabimo.

Da bo skakalnica vedno v redu in na

razpolago skakačem za training, je letos nastavljen poseben mojster, ki bo urejeval in nadziral skakalnico.

Smučarski tečaji. Mariborski smučarski klub je radi ugodnih snežnih razmer otvoril danes smučske tečaje pri Pohorskem domu, na Pesku in v Rogaški Slatini. Pri Seniorjevem domu se prične tečaj v ponedeljek 16. t. m. Smučarji naj se prijavijo vodstvu kluba v Mariboru, Jurčičeva ul. 8 (trgovina Stojec) ali pa naj se podajo naravnost na pohorske postojanke.

Mariborska zimsko-sportna podzveza vabi vse smučarje, ki bi želeli sodelovati kot reditelji in blagajniki pri skakalni tekmi, ki bo v nedeljo 15. t. m., naj se udeležijo sestanka v četrtek 12. t. m. ob 20. uri v lovski sobi pri »Orlu«.

Davkoplačevalci v Studencih

zagovarjajo v »Večerniku« 4. t. m. resolucijo, ki je — kakor znano — izzvala burno predbožično proračunsko občinsko sejo. Kot davkoplačevalec moram izjaviti, da mi ni znano, kedaj bi davkoplačevalci kogarkoli pooblastili, da nastopa v imenu »davkoplačevalcev v Studencih!« To je samovoljno podtikanje akcije, skuhane v ožjem krogu! Da javnost ne bo sodila napačno, je potrebna ugotovitev, da je resolucijo podprla s podpismi je manjša skupina hišnih posestnikov v (pribl. 100), dočim je v Studencih bilo leta 1931. ob ljudskem štetju 441 hišnih gospodarjev in okrog 100 obrtnikov. Torej ne predstavljajo zagovorniki resolucije niti 20% davkoplačevalcev. To je prišlo jasno do izraza tudi pri zadnji občinski seji, kjer je bil celotni proračun s 1/2 večino sprejet. Pri tej seji se je tudi docela (ne »deloma«!) ugotovilo, kaj je prav in kaj ni prav, kdo je za resno obč.

gospodarstvo in kdo je proti. Zato je poseganje v nesmiselne podrobnosti resolucije odveč, saj niti njeni sestavljenci niso bili edini. Agilni nabiralci podpisov bi celokupnosti storili večjo uslugo, če bi od hiše do hiše skušali vplivati rajše na davčne zamudnike, ki povzročajo obč. gospodarstvu največ preglavic. Saj mora občina dobiti še velike vsote davčnih zaostankov, potem bodo vse obveznosti v najlepšem redu. Torej: v blagor vsem — na plan. — Studenska resolucija bo pa služila kot važen dokument nečedne akcije gotovih ljudi, ki hočejo svoje neznatne pozicije uveljaviti s pomočjo prečudnih postopkov in to — na žalost — pod krinko obrambe interesov vseh davkoplačevalcev. Vsi uvidni davkoplačevalci bodo prej ko slej odločno odklonili demagoško pobiranje podpisov od hiše do hiše z izgovorom, da je to »samoobramba davkoplačevalcev proti previsokim obremenitvam s strani obč. uprave«. Proti pretirani obremenitvi imamo pač dovolj drugih — legalnejših sredstev na razpolago, nikdar in nikoli pa ne bomo klicali na pomoč sestavljalcev takih in enakih resolucij, ki nas hočejo samo razdvojiti. Sploh pa ni minilo niti leto, odkar smo obč. upravi izrekli soglasno priznanje za vzorno obč. gospodarstvo. Med tem časom se vendar ni nič spremenilo. Kje je torej doslednost? — Namen resolucije je tako neprikril, da nas spominja na slične akcije nekdanjih strankarsko-polit. volilnih horb. Takrat so bili volilni »šlagerji« potrebni. A danes? V današnjih težkih časih je »znižanje fiskalnih obremenitev do skrajnih mej možnosti« nujna in potrebna zahteva višjih oblasti, nihče pa ne bi smel izrabljati tega v svoje posebne namene! — Tudi davkoplačevalec.

Mali oglasi

Razno

SPECERIJSKO TRGOVINO. dobro idočo, takoj oddam radi družinskih razmer. Potreben kapital Din 35.000.—. Polovico se plača v gotovini, polovico lahko hran. knjiž. Naslov v upravi Večernika. 100

PUSTNI KROPI najfinjši, dnevno sveži, samo 1.— Din komad. Pekarna Čebokli, Glavni trg. 42

INKASO trgovskih terjatev po preizkušeni metodi svetovnih inkaso podjetij preskrbi proti zmerni proviziji brez nadaljnjih stroškov Informacijska in komercialna pisarna, Maribor, Jurčičeva ulica 8. I. 69

UREDITEV DOLGOV posredovanje pri poravnavi med dolžniki in upniki po predpisih novega zakona izvede Informacijska pisarna, Maribor, Jurčičeva ulica 8. I. 70

DRSALKE BRUSI in ponikla dobro mehnična delavnica Justin Gustinčič, Tattenbachova ulica 14. 21

KNJIGOVODSTVA

v trgovskih in industrijskih podjetjih upelje, ureja in vodi strokovnjaško proti zmernemu honorarju. Informacijska pisarna, Maribor, Jurčičeva ulica 8. I. 68

Sobo odda

DIJAKA sprejem na stanovanje, vhod separiran. Lovce, Glavni trg št. 4. 101

NOVO POSLIKANO SOBO. prazno, separirano, oddam v gornji Gosposki ulici. Naslov v upravi »Večernika«. 105

Sobo išče

OSMOŠOLEC, GIMNAZIST, išče stanovanje proti instruktiji. Ponudbe na upravo pod »Gimnazist«. 104

Kupim

KUPIM PROTI PLAČILU v gotovini kratek glasovir ali pianino. Ponudbe pod »Klavir« na upravo »Večernika«. 102

Prodaj

PRODAM POČENI posteljo z mrežo. Dravska ulica 10. I. soba 11. 110

NOVO GARDEROBNO STENO. belo emailirano, prodam. Naslov v upr. »Večernika«. 106

PRODAM dobro vijolino in smuči. Naslov v upravi. 116

Stanovanje

SOBO IN KUHINJO v vili oddam s 1. februarjem mirni stranki brez ali z enim otrokom. Frankopanova ulica 61. I. 117

3 SOBNO STANOVANJE s kopalnico in sobo za služkinjo oddam s 1. februarjem. Nostov v upravi Večernika. 89

STANOVANJE

sobo in kuhinjo, takoj oddam Studenci pri Mariboru. Jurčičeva ulica 90. 107

Obrtna dela

SEDAJ KO PRIHATA ZIM in vaših koles ne boste več rabili, nudi se vam prilika, da jih pustite temeljito osnažiti emailirati, poniklati, vse krogične ležaje zbrusiti, tako da bodo do prihodnje spomlad zopet popravljena, kakor nova. Shramba koles in motorjev čez zimo. Hitra postrežba. Zajemeno in solidno delo. Brezkonkurenčne cene. Priporočila se mehanična delavnica Justin Gustinčič, Maribor Tattenbachova ul. 14. Zadoštuje dopisnica, da pridemo na dom po kolo! 3889

Kupite svoje potreščine pri naših inserentih!

Skobelni čistilni stroj

stroj za vrtnanje in brušenje takoj kupimo Obširne ponudbe pod šifro »Holzbearbeitung« na upravo »Večernika«. 112

Oglas!

V smislu naročila Okrajnega sodišča v Mariboru z dne 12. decembra 1932, oprav. št. AV 638/32/11 se pod roko, a ne pod cenilno vrednostjo (228.847 Din 50 p) prodaja posestvo vlož. št. 17 kat. obč. Grajska vrata (hiša št. 65 na Meljski cesti v Mariboru, gospodarska poslopja in vrti) s trgovino in še ostalimi premičninami, last pokojne gospe Klausch Marlie, roj. Terglec.

Dadaljnja pojasnila, posebej glede kupnih pogojev, daja podpisani, ki sprejema ponudbe do 25. januarja 1933 z 10% varščine na ponudeno kupnino.

Maribor, dne 10. januarja 1933.

Dr. Ivo Sorli

javni notar

Maribor, Aleksandrova c. 14.